

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

COVID-19 ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလအတွင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိဟိုတယ်များ၏ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အစီအမံများအပေါ်
လေ့လာဆန်းစစ်ချက်

Financed by:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Implemented by:

swisscontact

မာတိကာ

- ၁။ မိတ်ဆက် ၁
- ၂။ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံ၊ နည်းလမ်းနှင့် ဥပမာများ ၃
- ၃။ စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သောဟိုတယ်များဆိုင်ရာအချက်အလက်များ..... ၅
- ၄။ COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကြောင့်ပေါ်ပေါက်လာသောဟိုတယ်များ၏ပြောင်းလဲမှုအခြေအနေများ..... ၇
- ၅။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် လက်ကျန်ကာလများအတွက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက် ၁၀
 - ၅.၁။ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာအစီအမံများနှင့်ဝန်ထမ်းလစာ ၁၁
- ၆။ COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာတုံ့ပြန်မှုအစီအမံများ ၁၂
- ၇။ ဝန်ထမ်းရေးရာအစီအမံများ ၁၅
- ၈။ ဆက်သွယ်ရေး..... ၁၇
- ၉။ “အခြေအနေအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်များ” (NEW NORMAL)အား ၁၉
 - အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း..... ၁၉
- ၁၀။ COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားပြီးနောက် သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း ၂၁
- ၁၁။ နိဂုံးနှင့် အကြံပြုချက်များ..... ၂၃
 - ၁၁.၁။ နိဂုံး ၂၃
 - ၁၁.၂။ အကြံပြုချက်များ..... ၂၅

၁။ မိတ်ဆက်

ကူးစက်မြန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါ (COVID-19)သည် ကမ္ဘာအနှံ့တွင်ကူးစက်ပြန့်ပွားလျက်ရှိရာ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွား အရေအတွက်လျော့နည်းလာပြီး ဟိုတယ်များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေကြောင်းလိုင်းများ၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ၊ အပျော်စီးသင်္ဘောလိုင်းများနှင့် အခြားဆက်စပ်လုပ်ငန်းများ စသောခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍအား အကြီးအကျယ် ထိခိုက်လျက်ရှိပါသည်။ ယခင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနေသော မြန်မာခရီးသွားလုပ်ငန်းသည်လည်း ကပ် ရောဂါ၏ ခန့်မှန်းရခက်ခဲသောသက်ရောက်မှုများမှ မလွတ်မြောက်ခဲ့ပါ။ ၂၀၁၉ ဇန်နဝါရီလမှ မေလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ သို့လာရောက်လည်ပတ်သည့် ခရီးသွားအရေအတွက် (၁.၈) သန်းကျော်ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၂၀ ခုနှစ် အလားတူကာလတွင် ခရီးသွားဦးရေ (၈၀၀,၀၀၀) ခန့်အထိ ကျဆင်းခဲ့သောကြောင့် ၅၅% ခန့်လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။ ခရီးသွားရာသီဖြစ်သော နှစ်စဉ် အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိကာလအတွင်းတွင်လည်း ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများအပေါ် တိုက်ရိုက်မှီခို အားထားနေရသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍကို သက်ရောက်မှုများစွာရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ ကမ္ဘာခရီးသွား လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (UNWTO) ၏ အဆိုအရ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိသော အလုပ်အကိုင် သန်းပေါင်း (၁၀၀)ခန့်မှာ ဆိုးရွားသောအခြေအနေများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ တွင် ဝန်ထမ်းဦးရေ(၅၀၀,၀၀၀)ခန့်နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူ (၈၀၂,၀၀၀)ဦးရေခန့် လုပ်ကိုင်နေကြရာ ဧည့်ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍရှိဝန်ထမ်းပေါင်း (၁၀၀,၀၀၀) ကျော်ခန့်ကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် အလုပ်အကိုင်တည်မြဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း မခန့်မှန်းနိုင်သောအခြေအနေကို ဆက်လက်ရင်ဆိုင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

Swisscontact အဖွဲ့အစည်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ယခုချိန်ထိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုအတတ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်(VSDP)အရ ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုနယ်ပယ်ရှိ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးနိုင် ရန် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ မိတ်ဖက်ဟိုတယ်(၁၉၉)လုံးတွင် သင်တန်းသားပေါင်း (၇,၇၅၀)ကျော်အတွက် သင်တန်းများ ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကူးစက်မြန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါ (COVID-19) ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော နောက်ဆက်တွဲအကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် ဟိုတယ်များ၏လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဆိုင်ရာအစီအမံများနှင့် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများကို အပြောင်းအလဲများဆီသို့ ဦးတည်သွားစေပါသည်။ ၎င်းအပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုအတတ်ပညာဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (VSDP) ၏ သင်တန်းဆောင်ရွက်ချက်များကိုလည်း အကျိုးသက်ရောက် လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဟိုတယ်လုပ်ငန်း၏အနာဂတ်မှာ ခန့်မှန်းရခက်သည့်အခြေအနေတွင် ရောက်ရှိနေသော်လည်း ၎င်းကဏ္ဍ အပေါ် အထူးသုတေသနပြုလုပ်ထားသည့် ခိုင်မာသောအချက်အလက်၊ ယူဆချက်စသည်တို့အား ယခုအချိန်ထိ မတွေ့ရှိရသေးပါ။ သို့ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံဟိုတယ်လုပ်ငန်းအပေါ် ကမ္ဘာအနှံ့ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု နောက်ဆက်တွဲအကျိုး သက်ရောက်မှုများကို ပိုမိုသိရှိနားလည်နိုင်စေရန် Swisscontact အနေဖြင့် ယခုကဲ့သို့သောစစ်တမ်းမျိုးကို နှစ်ကြိမ် ကောက်ယူမည်ဖြစ်ပြီး ယခုနှစ်ဇွန်လအတွင်း ပထမအကြိမ်ကောက်ယူပြီးစီးခဲ့ကာ ၂၀၂၀ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းတွင် ဒုတိယ အကြိမ်ထပ်မံကောက်ယူမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤစစ်တမ်းများသည် ခန့်မှန်းရခက်သော အကြပ်အတည်းကာလအလွန် လိုအပ်မည့် ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုသင်တန်းများနှင့်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများပြုပြင်ဖန်တီးရာတွင် သင့်လျော်သလိုအသုံးပြုနိုင် ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။

မှတ်သားဖွယ်ရာများ

- ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဟိုတယ်အားလုံး၏ ၆၀% ကျော်ခန့်သည် ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းရပ်ဆိုင်းထားသောဟိုတယ်များ၏ ၄၀% ခန့်မှာ ဇွန်လအထိပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။
- စီးပွားရေးဆိုင်ရာမျှော်မှန်းထားချက်များလည်း သိသာစွာကျဆင်းခဲ့ပြီး ဟိုတယ်အားလုံး၏ ၈၇% မှာ COVID-19 ရောဂါမဖြစ်ပွားမီ မျှော်မှန်းထားချက်များထက် ပိုမိုဆိုးရွားကြောင်းဖော်ပြကြသည်။
- မန်နေဂျာများ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူးများနှင့် အခြေခံဝန်ထမ်းများအပါအဝင် ၂၅% သော ဝန်ထမ်းများသာ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဧပြီလမှ ဇွန်လအထိ လစာအပြည့်အဝဆက်လက်ရရှိကြပါသည်။ ကျန်ရှိသော ၇၅% ၏ အများစုသည် ရက် အကန့်အသတ်နှင့်လစာမဲ့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း၊ ယာယီရပ်နားခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း (သို့) COVID-19 ရောဂါ ဖြစ်ပွားစဉ်ထောက်ပံ့ကြေးဖြင့်သော်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။
- စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သောဟိုတယ်များ၏ ၁၃% သည် စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်အကြီးတန်းရာထူးများ၊ ၁၂% သည် ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ရာထူးများ၊ ၂၃% သည် အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများလျှော့ချပြီးမှ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပါ လိမ့်မည်။
- စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော ဟိုတယ်များ၏ ၈၂% သည် ကျန်ရှိသောဝန်ထမ်းများအားလုံး၏ ပုံမှန်လစာကို ဆက်လက်ထောက်ပံ့ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။
- ဝန်ထမ်းများအား ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရေးမှာ ဟိုတယ်များအပြည့်အဝပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်သည် အထိ ၎င်းတို့နှင့်ပုံမှန်ထိတွေ့ဆက်သွယ်နေရန်အရေးပါကြောင်း စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော ဟိုတယ်များ၏ ၉၄% က နားလည်ထားကြပါသည်။
- စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သောဟိုတယ်များ၏ ၃၇ % ခန့်က တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေး၊ အစားအစာ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးစသည့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် ၁၇% ကလုပ်ငန်းခွင်အမူအကျင့် ကောင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုတို့သည် အရေးအပါဆုံးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြပါသည်။

၂။ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံ၊ နည်းလမ်းနှင့် ဥပမာများ

ဤစစ်တမ်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ရှိ ဟိုတယ်ပေါင်း (၂၅၆) လုံးပါဝင်ခဲ့ပြီး ဟိုတယ်၏လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အစီအမံများအပေါ် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုကို နားလည်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ မေးခွန်း (၂၁)ခု ကို ဖြေဆိုစေခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းပါ အချက်အလက်အားလုံးကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်ဇွန်လ (၃၀)ရက်မှ ဇူလိုင်လ (၉)ရက်အတွင်း ကောက်ယူခဲ့ပြီး ဟိုတယ်တစ်လုံးချင်းအလိုက် ပြန်လည်သုံးသပ်မည်မဟုတ်ပါ။

အချက်အလက်အားလုံးကို အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ပြင်ဆင်ထားပြီး ကွန်ပျူတာစနစ်သုံး Kobo Toolbox တွင် တိုက်ရိုက်ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ Swisscontact မှ သင်တန်းနည်းပြဆရာ/မ (၁၂)ဦးနှင့် အတွေ့အကြုံရှိ ဟိုတယ်မန်နေဂျာတစ်ဦးတို့မှ တယ်လီဖုန်းဖြင့်တိုက်ရိုက်မေးမြန်းခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ဝေးလံသောဒေသများအပါအဝင် နိုင်ငံအနှံ့မှအချက်အလက်များကို ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် စစ်တမ်းသည်ပိုမိုကျယ်ပြန့်ပြီး အရည်အသွေးမြင့်မားစေခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဓိကခရီးစဉ်ဒေသ (၁၀) နေရာတွင် ဤစစ်တမ်းကို အဓိကကောက်ယူခဲ့ပြီး ရလဒ်များသည် နယ်ပယ်တစ်ခုလုံးကိုကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် နေရာဒေသအလိုက် အခန်းပေါင်း(၂၀)ထက်ပိုသော ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဟိုတယ်များ၊ ပြည်တွင်းဟိုတယ်အုပ်စုများနှင့် နိုင်ငံတကာဟိုတယ်အုပ်စုများစသည်ဖြင့် ခွဲခြား၍ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်အရ နိုင်ငံတကာဟိုတယ်အုပ်စုများတွင် ၎င်းတို့၏အမှတ်တံဆိပ်နှင့်ဆက်နွယ်နေသောဟိုတယ်များ၊ ကမ္ဘာ့အနှံ့ရှိရုံးများနှင့် ရုံးချုပ်များ၊ ပြည်တွင်းဟိုတယ်အုပ်စုများတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တူညီသောအမှတ်တံဆိပ်အောက်တွင်လည်ပတ်နေသော ညီနောင်ဟိုတယ်များ စသည်ဖြင့်ပါဝင်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဟိုတယ်များသည် နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်းသော်လည်းကောင်း (သို့) ကုမ္ပဏီများကသော်လည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အခြားဟိုတယ်များနှင့် များစွာဆက်စပ်မှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရရှိသောစစ်တမ်းရလဒ်များတွင် ပိုင်ရှင်နှင့်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၏ သဘောထားအမြင်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

လက်ရှိအနေအထားကို တတ်နိုင်သမျှထင်ဟပ်နိုင်သော စစ်တမ်းတစ်ခုဖြစ်ရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သော်လည်း အဟန့်အတားအချို့ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ပထမဦးစွာ ဟိုတယ်၏ဝန်ထမ်းလစာထောက်ပံ့ပုံကို ပွင့်လင်းစွာဆွေးနွေးရန် အနည်းငယ်ခက်ခဲသောအနေအထားရှိကြောင်း ပြသခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းအခြေအနေတွင် ဟိုတယ်တစ်လုံးချင်းစီ၏ ဖြေဆိုချက်များကို လျှို့ဝှက်ထားပြီး မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ မျှဝေမည်မဟုတ်ကြောင်း အလေးထားပြောကြားခဲ့ရပါသည်။ ဒုတိယအဟန့်အတားမှာ ဘာသာစကားအခက်အခဲပင် ဖြစ်ပါသည်။ စစ်တမ်းအား အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့်ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ဖြေဆိုသူအနေဖြင့် မိမိအသုံးပြုလိုသည့်ဘာသာစကားကို လွတ်လပ်စွာဆုံးဖြတ်ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ဆုံးအဟန့်အတားမှာ (COVID-19)ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် မှန်းဆ၍မရနိုင်သောအခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် ဟူသည့်အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ ၂၀၁၉ ခုနှစ်စာရင်းအရ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားသော ဟိုတယ်ပေါင်း (၉၈၄) လုံးရှိရာ ၁၃% သော မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားရှိ ဟိုတယ်(၂၅၆)လုံးမှ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သဖြင့် တစ်နိုင်လုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် ဤအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍအပေါ် ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၏ရေရှည်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ ဖြစ်ပေါ်နေမှုများကို သိရှိသုံးသပ်နိုင်ရန် ၂၀၂၀ ခုနှစ်အကုန်ပိုင်းတွင်လည်း ယင်းဟိုတယ်များနှင့် အလားတူစစ်တမ်းအား ထပ်မံပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤအရေးပါသောစစ်တမ်းရလဒ်များကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုအတတ်ပညာဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (VSDP)၊ မိတ်ဖက်ဝန်ကြီးဌာနဖြစ်သော ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အခြားအသင်းအဖွဲ့များ၊ အခြားစီမံကိန်းများကို ပံ့ပိုးပေးနေသောအလှူရှင်များနှင့် ကဏ္ဍတစ်ရပ်လုံးပါဝင်ပတ်သက်သူများအားလုံး အသုံးပြုနိုင်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍတစ်ရပ်လုံးပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးနိုင်စေရန်

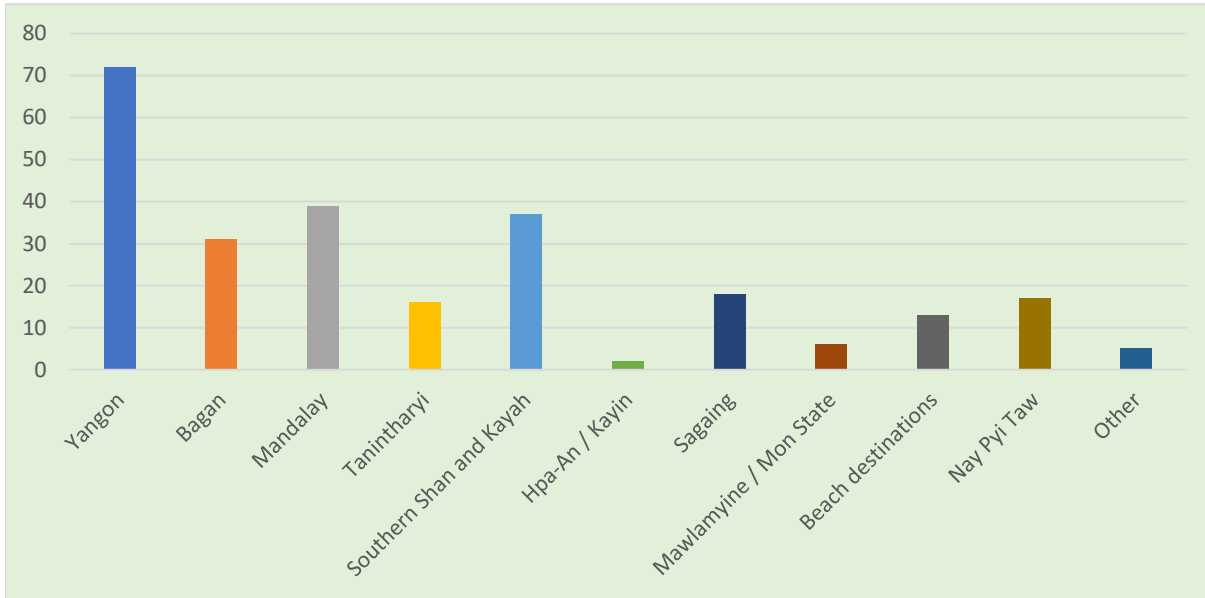
အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် ဤစစ်တမ်းအား

အချိန်ယူဖြေဆိုပေးခဲ့ကြသော ဟိုတယ် (၂၅၆) လုံးအား

အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

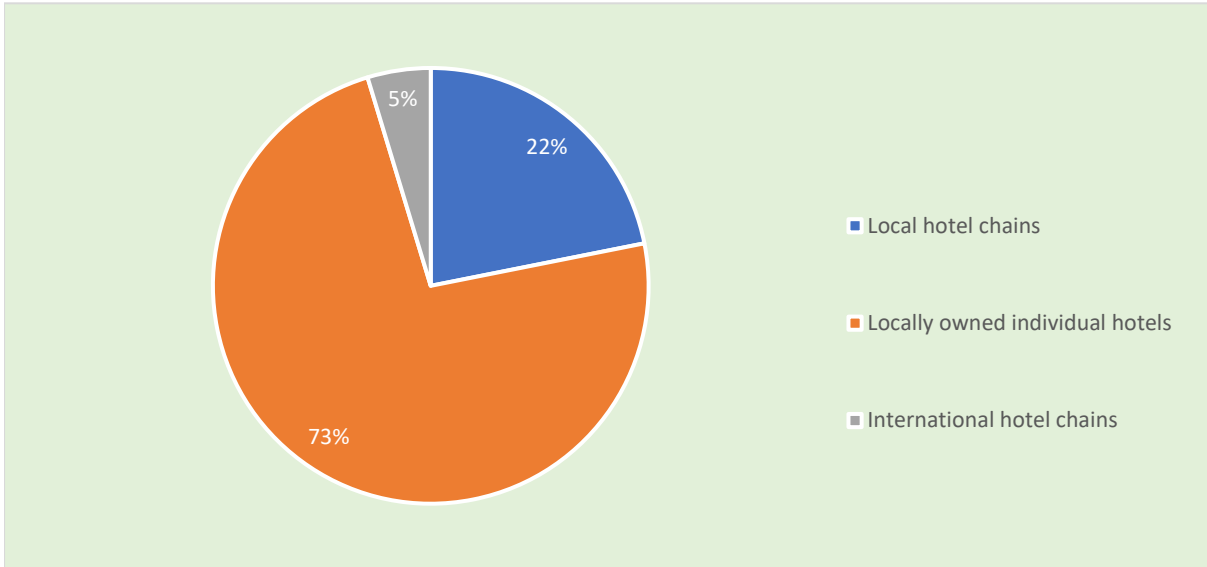
၃။ စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သောဟိုတယ်များဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ပုံ (၁) စစ်တမ်းပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သော ဟိုတယ်များတည်ရှိရာနေရာဒေသများ

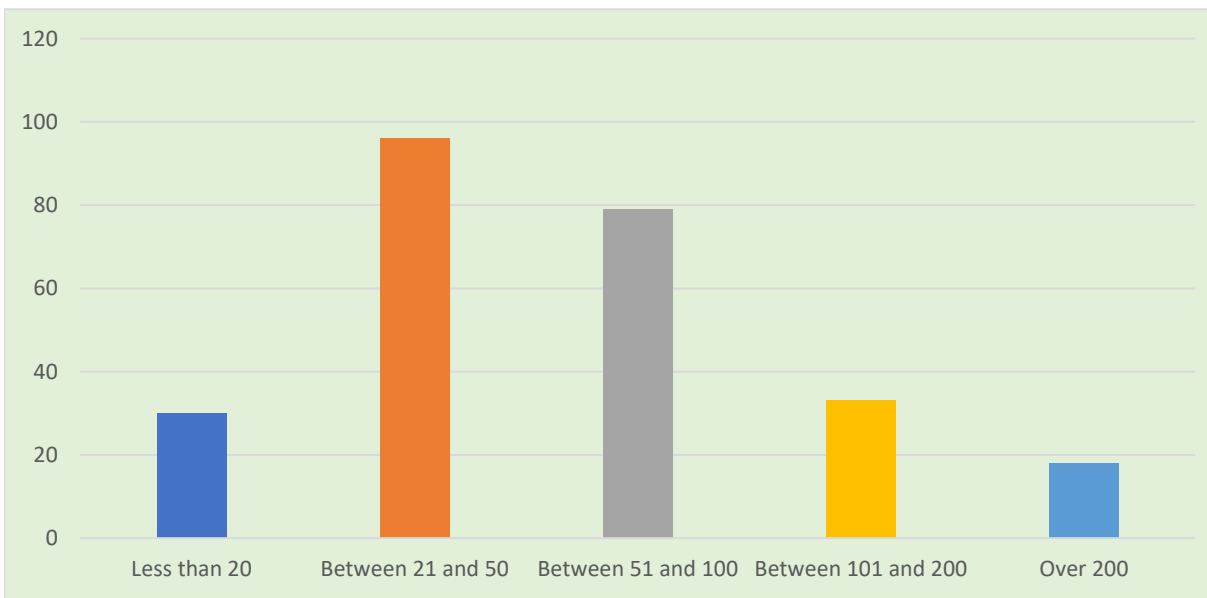
မြန်မာနိုင်ငံ၏ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုနယ်ပယ်တစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော ဒေသများဖြစ်သည့် ရန်ကုန်၊ ပုဂံ၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော်မြို့များနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဆဲနေရာများတွင်ရှိသော ဟိုတယ်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းတွင် ရန်ကုန်မြို့မှဟိုတယ်ပေါင်း (၇၀)ကျော်၏ရလဒ်များ အပြင် ပုဂံ၊ မန္တလေး၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ ကယားပြည်နယ်အပါအဝင် အခြားဒေသများမှအချက်အလက်များ လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ကမ်းခြေဒေသများဆိုသည်မှာ ငပလီ၊ ငွေဆောင်နှင့် ချောင်းသာ စသောဒေသများကို လည်းကောင်း၊ အခြားဒေသများဆိုသည်မှာ ကချင်ပြည်နယ်မှမြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှ ပုသိမ်မြို့နှင့် ချင်းပြည်နယ်မှ ကန်ပက်လက်မြို့တို့အား ရည်ညွှန်းပါသည်။

ပုံ (၂) စစ်တမ်းပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သော ဟိုတယ်အမျိုးအစားများ

ပုံ (၂) ပါအတိုင်း ဤစစ်တမ်းတွင် နိုင်ငံသားပိုင်ပုဂ္ဂလိကဟိုတယ်များက ၇၃% ဖြင့်အများစုပါဝင်ခဲ့ပြီး ပြည်တွင်း ဟိုတယ်အုပ်စုများက ၂၂%၊ နိုင်ငံတကာဟိုတယ်အုပ်စုများက ၅% စသည်ဖြင့် ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံတကာဟိုတယ် အုပ်စုများ၏အရေအတွက်မှာနည်းပါးဆဲဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကပိုင်ဟိုတယ်များက အများစုဖြစ်သောကြောင့် ဤရလဒ်သည် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးအခြေအနေကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ပါသည်။

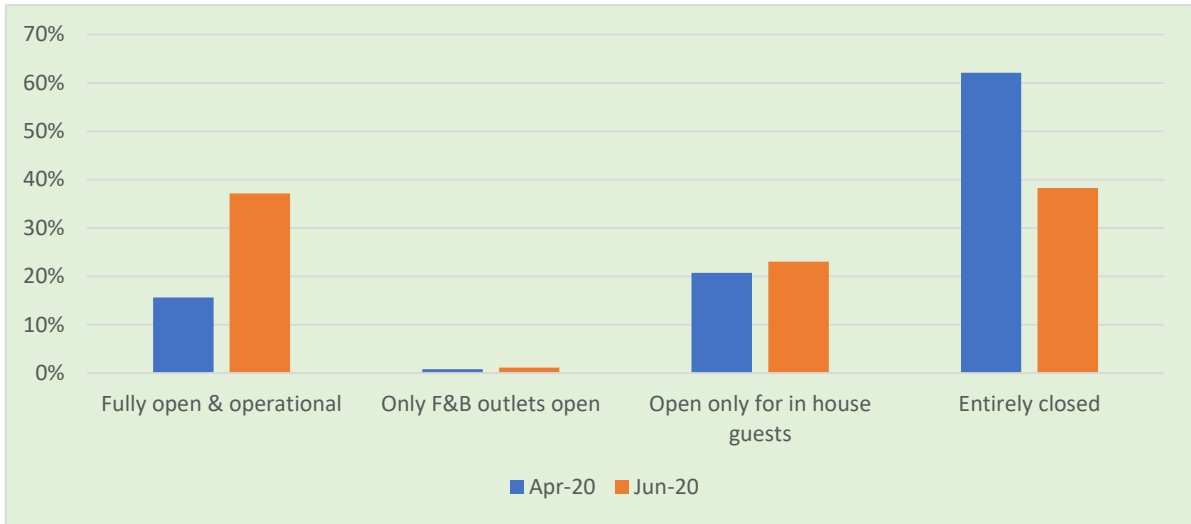
ပုံ (၃) COVID-19ရောဂါမဖြစ်ပွားမီကာလရှိ ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းဦးရေ (၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ မှ ၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လအထိ)

ပုံ (၃)တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ၇၀% သောဟိုတယ်များတွင် ဝန်ထမ်းဦးရေ (၂၀)ယောက် မှ (၁၀၀)ယောက်ခန့် ရှိကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဟိုတယ်များကို ဝန်ထမ်းအရေအတွက်အလိုက် အမျိုးအစားခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် တရားဝင်ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ချက် မတွေ့ရှိရသေးပါ။

၄။ COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသောဟိုတယ်များ ၏ ပြောင်းလဲမှုအခြေအနေများ

ပုံ (၄) ၂၀၂၀ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း ဟိုတယ်များ၏အခြေအနေအား ၂၀၂၀ခုနှစ် ဇွန်လနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်

COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ၆၀% သော ဟိုတယ်များသည် ၂၀၂၀ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း အလုံးစုံပိတ်ထားခဲ့ကြသည်။

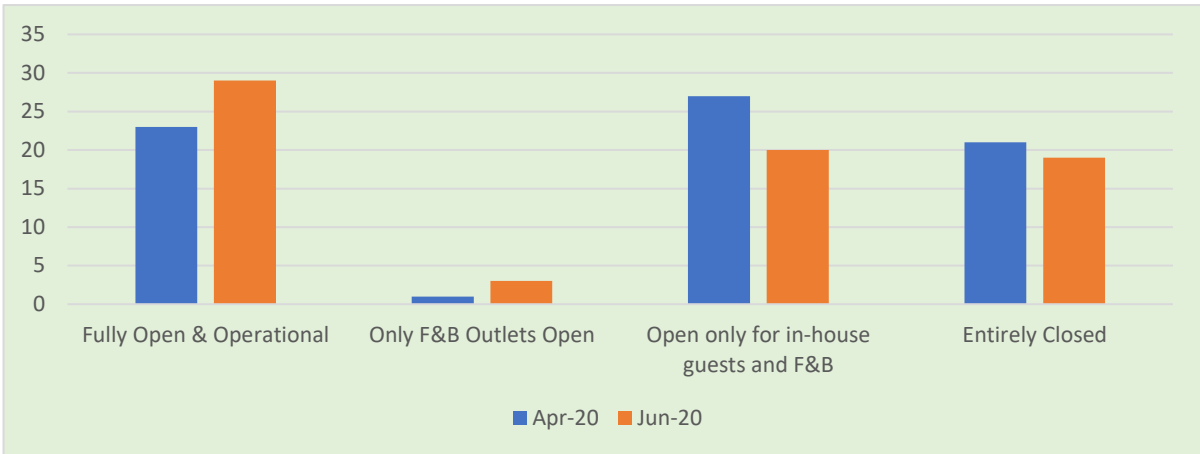
ပုံ(၄)အရ အလုံးစုံပိတ်ထားသော ဟိုတယ်အရေအတွက်သည် ၆၂ % မှ ၃၈% သို့ ကျဆင်းခဲ့ပြီး ဧပြီလအတွင်း အပြည့်အဝပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော ဟိုတယ်အရေအတွက်မှာ ၁၆ % ရှိခဲ့ရာမှ ၃၅ % အထိ တိုးတက်လာခဲ့ခြင်းကြောင့် ပြန်လည်ကောင်းမွန်သော အခြေအနေအဖြစ်တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ အချို့ဟိုတယ်များသည် ခရီးသွားဧည့်သည်နည်းပါးခြင်းကြောင့် အခန်းအားလုံး

ပြန်လည်မဖွင့်လှစ်သော်လည်း ပုံမှန်ရရှိနိုင်သောဝန်ဆောင်မှုများကို အတိုင်းအတာတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြန်လည်စတင်ခဲ့ကြပါသည်။ ဟိုတယ်(၆)လုံးကမူ စားသောက်ဆိုင်များကိုသာ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဤစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့ကြသော အချို့ဟိုတယ်များကမူ ၎င်းတို့ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်မှာ နိုင်ငံတကာလေကြောင်းလိုင်းများ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုခြင်းအပေါ်မူတည်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းအခြေအနေကို ၂၀၂၀ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းတွင် ထပ်မံပြုလုပ်မည့်စစ်တမ်း၌ ပြန်လည်သုံးသပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

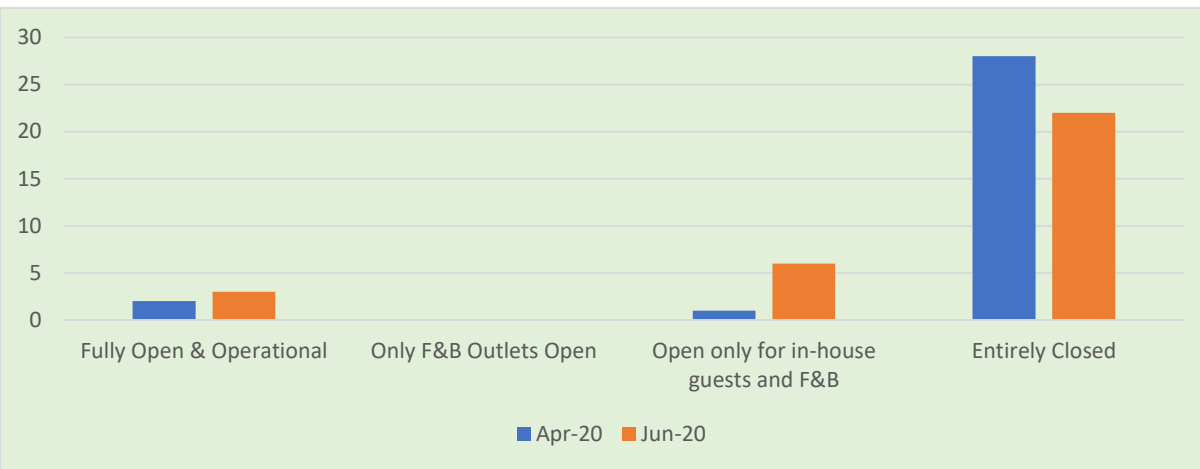
အောက်ဖော်ပြပါပုံတွင် ဟိုတယ်များ၏တည်နေရာအလိုက် ဧပြီလနှင့် ဇွန်လအတွင်းရှိ အခြေအနေနှိုင်းယှဉ်ချက်များကို ထပ်မံတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ပုံ (၅) ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဟိုတယ်များ၏ ဧပြီလနှင့် ဇွန်လအတွင်းအခြေအနေ နှိုင်းယှဉ်ချက်

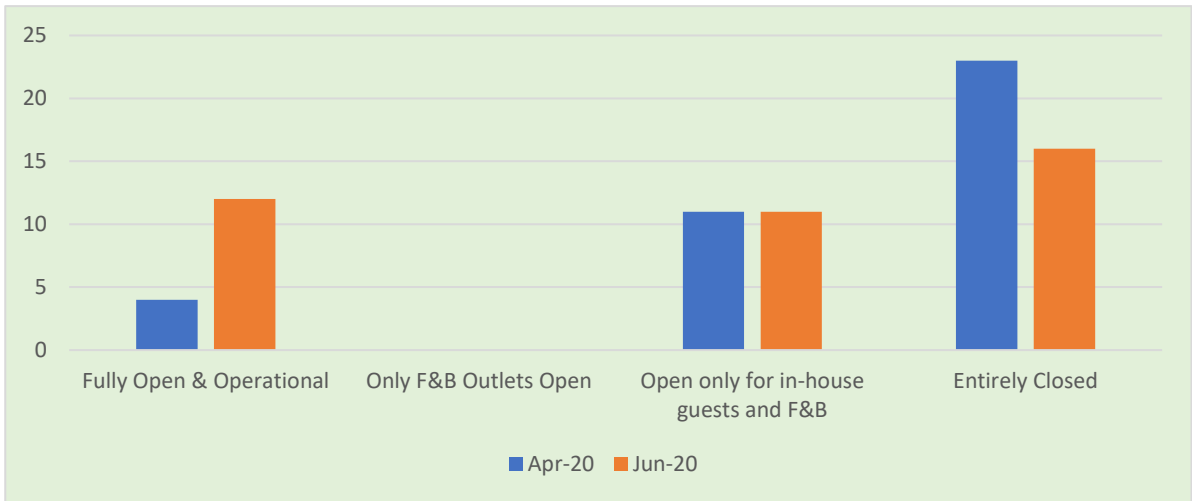
စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဟိုတယ် (၇၂) လုံးအနက် (၂၃)လုံး (၃၁%) သည် ဧပြီလအတွင်း အပြည့်အဝ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ အခြားဒေသများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ် ကာလအတွင်း ဟိုတယ်အများစုသည် ဖွင့်လှစ်ထားကြဆဲဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဧပြီလနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဇွန်လအတွင်း လုပ်ငန်းအပြည့်အဝ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်လုပ်ကိုင်သောဟိုတယ်အရေအတွက် အနည်းငယ်တိုးတက်လာ သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ပုံ (၆) ပုဂံမြို့ရှိ ဟိုတယ်များ၏ ဧပြီလနှင့် ဇွန်လအတွင်း အခြေအနေနှိုင်းယှဉ်ချက်

ပုံ (၆) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ပုဂံမြို့တွင် စုစုပေါင်းဟိုတယ် (၃၁)လုံးအနက် (၂၈)လုံးခန့်သည် ဧပြီလ၌ အလုံးစုံ ပိတ်ထားရာ အနည်းငယ်များပြားသောအရေအတွက်ပင် ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် အချို့မှာပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော်လည်း ၇၁% သော ဟိုတယ်များမှာ ဇွန်လအထိ ပိတ်ထားဆဲပင်ဖြစ်သည်။

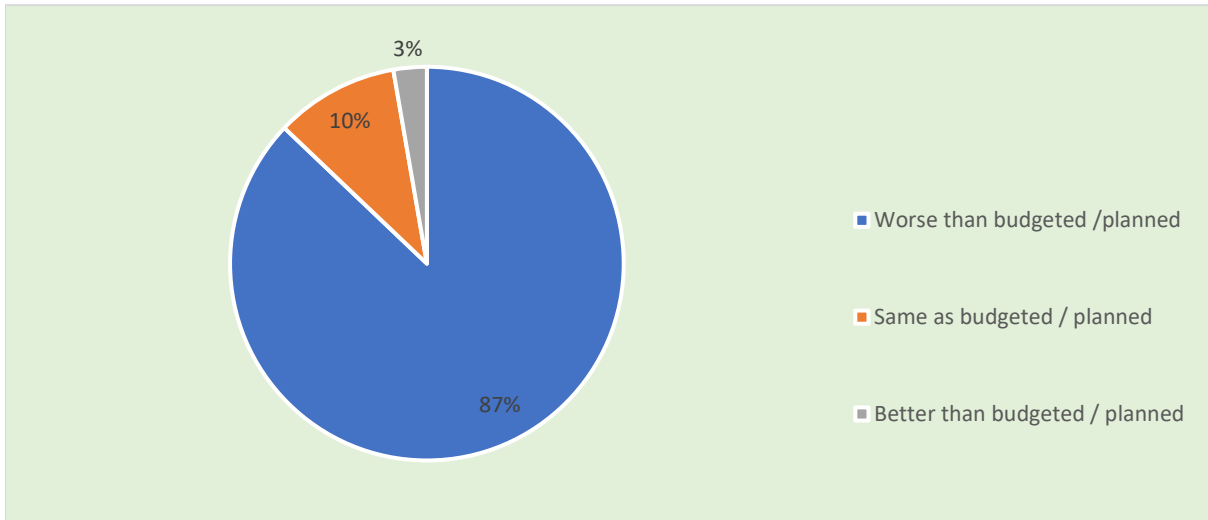
ပုံ (၇) မန္တလေးမြို့ရှိ ဟိုတယ်များ၏ ဧပြီလနှင့် ဇွန်လအတွင်း အခြေအနေနှိုင်းယှဉ်ချက်

စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သောဟိုတယ် (၃၈)လုံးအနက် ၆၀% ကျော်သည် ဧပြီလအတွင်းလုံးဝပိတ်ထားကြောင်း ဖော်ပြထားသော်လည်း ဇွန်လအတွင်းတွင် ၄၀% သာပိတ်ထားခဲ့သည်။ အပြည့်အဝဖွင့်လှစ်ထားသောဟိုတယ်အရေအတွက်မှာ ဧပြီလတွင် (၄)လုံးရှိခဲ့ရာမှ ဇွန်လအတွင်း (၁၂)လုံးအထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်။

၅။ ၂၀၂၀ ခုနှစ်လက်ကျန်ကာလများအတွက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ပုံ (၈) ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ စီးပွားရေးဆိုင်ရာမျှော်မှန်းချက်များကို COVID-19ရောဂါဖြစ်ပွားမီ ထားရှိခဲ့သော စီးပွားရေးဆိုင်ရာမျှော်မှန်းချက်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်

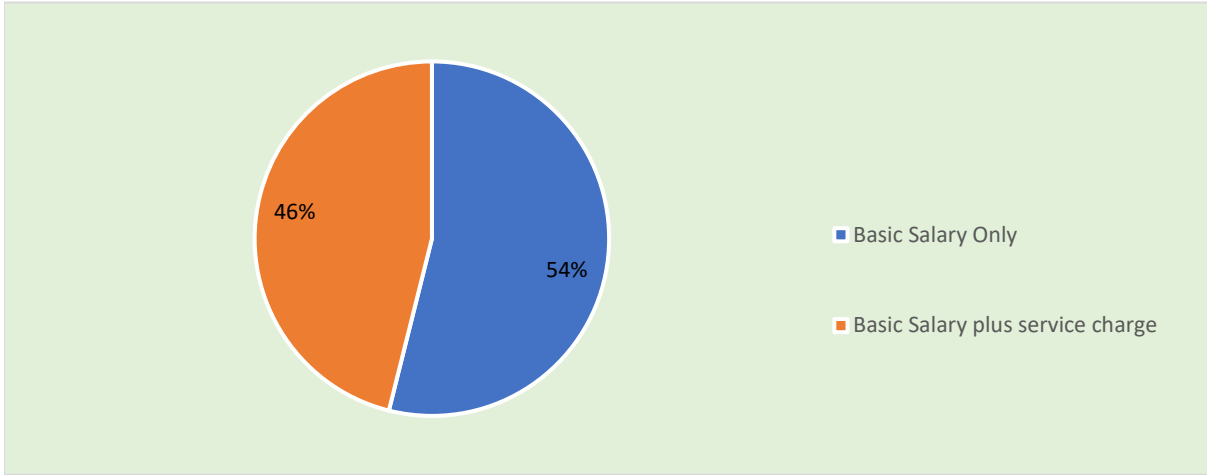
ယခုနှစ်အတွက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာမျှော်မှန်းချက်များ တွင် ၂၀၂၀ ခုနှစ်လက်ကျန်ကာလများအတွက် အကြီးအကျယ်ထိခိုက်စေခြင်းမှာ အံ့အားသင့်စရာ မဟုတ်ပေ။ ၈၇% သော ဟိုတယ်များက ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ပိုမိုဆိုးရွားကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။

စိတ်ဝင်စားစရာ အခြေအနေတစ်ရပ်မှာ စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဟိုတယ်(၇)လုံးသည် ယခုနှစ်လက်ကျန် ကာလအတွက် စီးပွားရေးအလားအလာမှာ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန် မည်ဟုမှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းဟိုတယ် များသည် နိုင်ငံတကာခရီးသွားလာမှုအကန့် အသတ်ကြောင့် ပြည်တွင်းခရီးသွားဦးရေမြင့် တက်နိုင်သောအခါတွင် တည်ရှိခြင်း (သို့) ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း ရောဂါပိုး ကူးစက်ပျံ့ပွားခြင်းမဖြစ်ပေါ်စေရန် အသွား

အလကန့်သတ်ထားရှိသောနေရာ “Quarantine Center”များအဖြစ် ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင် ပါသည်။ ဟိုတယ်အများစုက ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးအလားအလာသည် ပြည်တွင်းအသွားအလာကန့်သတ်မှုများ ဖြေလျှော့ခြင်းနှင့် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်များ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခြင်းတို့အပေါ်တွင် များစွာမူတည်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ ကြသည်။

၅.၁။ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာအစီအမံများနှင့် ဝန်ထမ်းလစာ

ပုံ (၉) ဟိုတယ်များတွင် ဝန်ထမ်းလစာပေးအပ်မှုအခြေအနေ

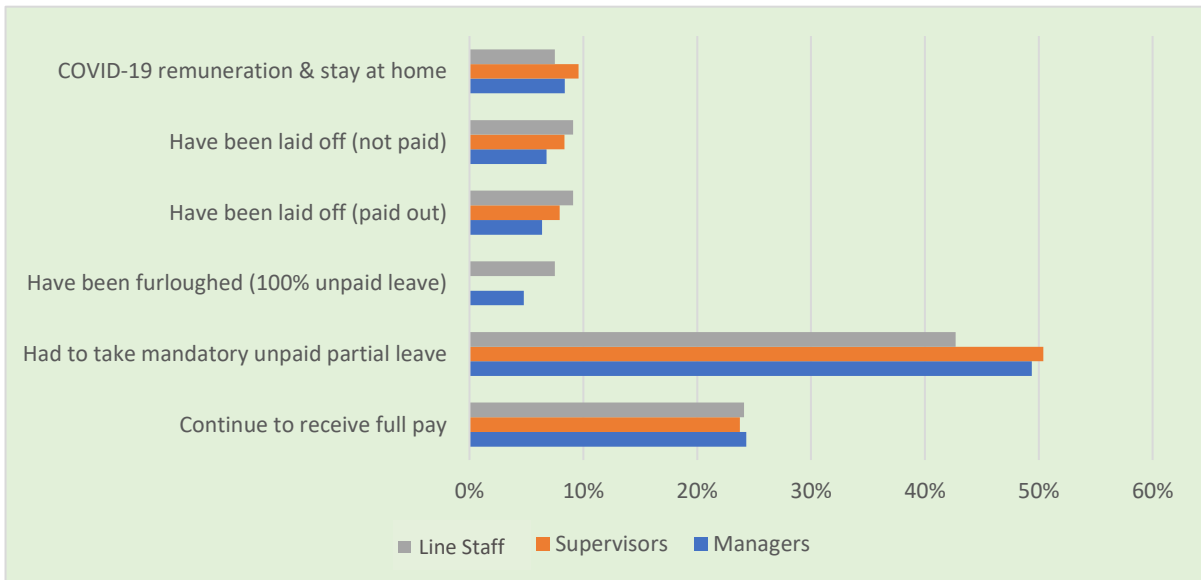

စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သောဟိုတယ်များ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် နိုင်ငံတကာတွင်ကျင့်သုံးလေ့ရှိသော အခြေခံလစာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအတွက်ရရှိသောအပိုဝင်ငွေ နှစ်ခုပေါင်း၍ပေးအပ်သောစနစ်ကို ကျင့်သုံးကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အချိန်ပြည့်ဝန်ထမ်းများသည် တူညီသောအခြေခံလစာရရှိကြသည့်အပြင် ဟိုတယ်၏ဝင်ငွေအပေါ်မူတည်၍ အပိုဝင်ငွေလည်းရရှိကြသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက်သော နိုင်ငံတကာခရီးသွားများမရှိသည့်အချိန်တွင် ၎င်းအပေါ်မူတည်၍ ဝန်ဆောင်မှုအတွက်ရရှိသည့်အပိုဝင်ငွေများသည်လည်း အသွားအလာကန့်သတ်မှုများရုပ်သိမ်းပြီး နိုင်ငံတကာလေကြောင်းလိုင်းများ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ချိန်အထိ နိမ့်ကျနေမည်ဟုမျှော်လင့်ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ခရီးသွားရာသီအတွင်း ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏အဓိကဝင်ငွေမှာ ဝန်ဆောင်မှုအတွက်ရရှိသောအပိုဝင်ငွေပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လုပ်ခလစာအပြည့်အဝရရှိသေးသော်လည်း ခရီးသွားဦးရေကျဆင်းခြင်းသည် ၎င်းတို့၏ ဝင်ငွေကို များစွာလျော့နည်းစေမည်ဖြစ်သည်။ ခိုင်မာသောအချက်အလက်များ၊ အထောက်အထားများအရ ဝန်ဆောင်မှုအတွက် ရရှိသောအပိုဝင်ငွေသည် ခရီးသွားနည်းသောရာသီတွင် ၁၀ % ခန့်၊ ခရီးသွားများသောရာသီတွင် ၁၀၀ % ခန့် ဝန်ထမ်းများ၏ဝင်ငွေကို မြင့်တက်စေသည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။

၆။ COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာတုံ့ပြန်မှုအစီအမံများ

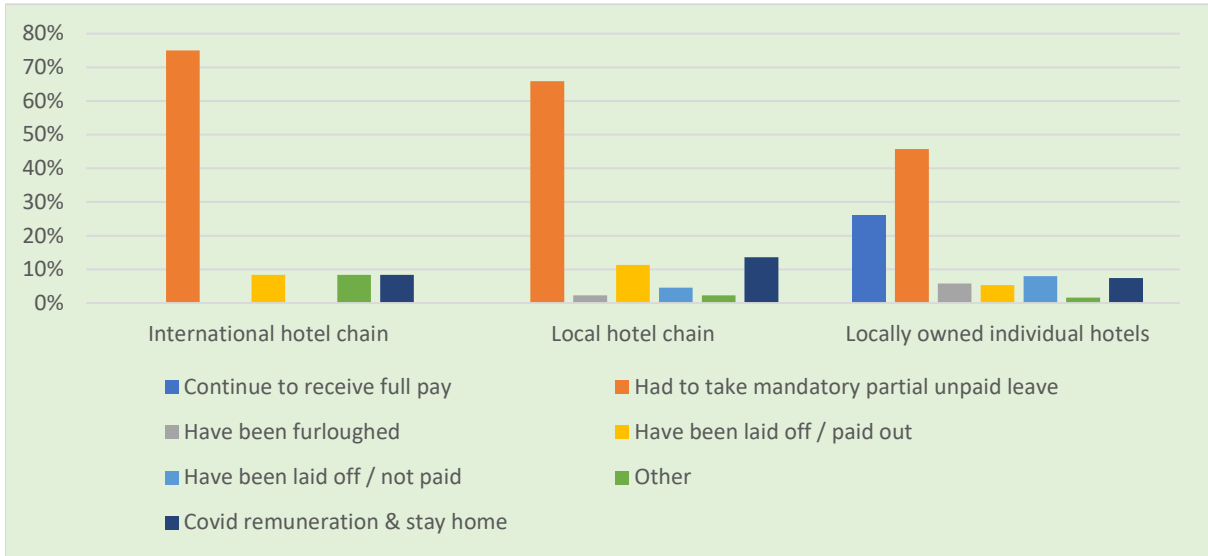
ပုံ (၁၀) COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း ဟိုတယ်များ၏လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အစီအမံဆိုင်ရာ အများဆုံး တွေ့ရှိရသောတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ

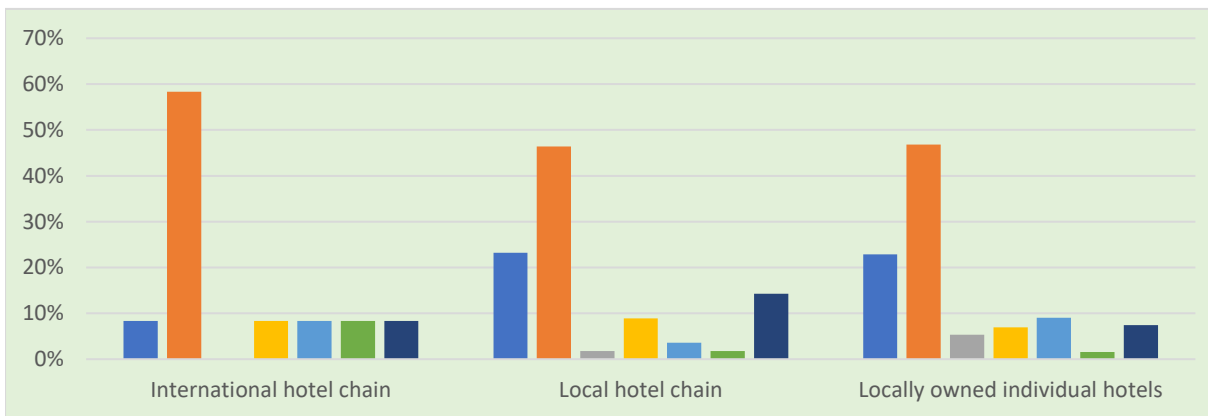
ဧပြီလမှဇွန်လအထိကာလအတွင်း ဟိုတယ်များပိတ်ထားရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်နှင့် ဟိုတယ်အများစုက ဝန်ထမ်းများအား လစာမဲ့ခွင့်ရက်ယူစေခြင်းမှာ အကျိုးအကြောင်းဆီလျော်လှပေသည်။ သို့သော်လည်း ၂၅% ခန့်သော ဟိုတယ်များသည် ၎င်းတို့၏မန်နေဂျာ၊ ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများနှင့် အခြေခံဝန်ထမ်းများအား လစာအပြည့်အဝဆက်လက်ထောက်ပံ့နေကြောင်း အပြုသဘောဆောင်လျက် မှတ်ချက်ပြုနိုင်ပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် အချို့ဟိုတယ်များသည် ဝန်ထမ်းများကိုဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်နှင့် အခြေခံလိုအပ်ချက်များပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် ကပ်ရောဂါကာလအတွင်း ထောက်ပံ့ပေးအပ်ရန်သာ ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ဟိုတယ်အချို့ကမူ ဝန်ထမ်းလစာထောက်ပံ့မပေးသော်လည်း ဆန်နှင့်အခြားအစားအသောက်များကဲ့သို့သောပံ့ပိုးမှုများကို ပေးအပ်ကြကြောင်းဖော်ပြကြသည်။

စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မဖြစ်မနေလစာမဲ့ခွင့်ရက်အချို့ ယူကြရပြီး အခြေခံဝန်ထမ်းများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း ထောက်ပံ့ငွေရရှိလျက် နေအိမ်၌ နေထိုင်ကြရသည်။ အခြေခံဝန်ထမ်းအများစုမှာမူ စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများထက် လစာမဲ့ခွင့်ရက်ရှည် (သို့) လစာမဲ့အလုပ်ရပ်နားခြင်း (သို့) လစာငွေရရှိလျက်အလုပ်ရပ်နားခြင်းစသည်ဖြင့် ပိုမိုတွေ့ကြုံကြရသည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် စီမံခန့်ခွဲရေးရာဝန်ထမ်းများ၏ ၁၆ % ခန့်သာ အလုပ်မှခွင့်ရက်ရှည်ယူစေခြင်း၊ အလုပ်ယာယီရပ်နားခြင်းများ ပြုလုပ်ရချိန်တွင် အခြေခံဝန်ထမ်းများမှာ ၂၅% အထိအလားတူ ပြုလုပ်ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် များစွာသောလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သည့်အခြေခံဝန်ထမ်းများသည် လာမည့်ကာလများအတွင်း အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေကြလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

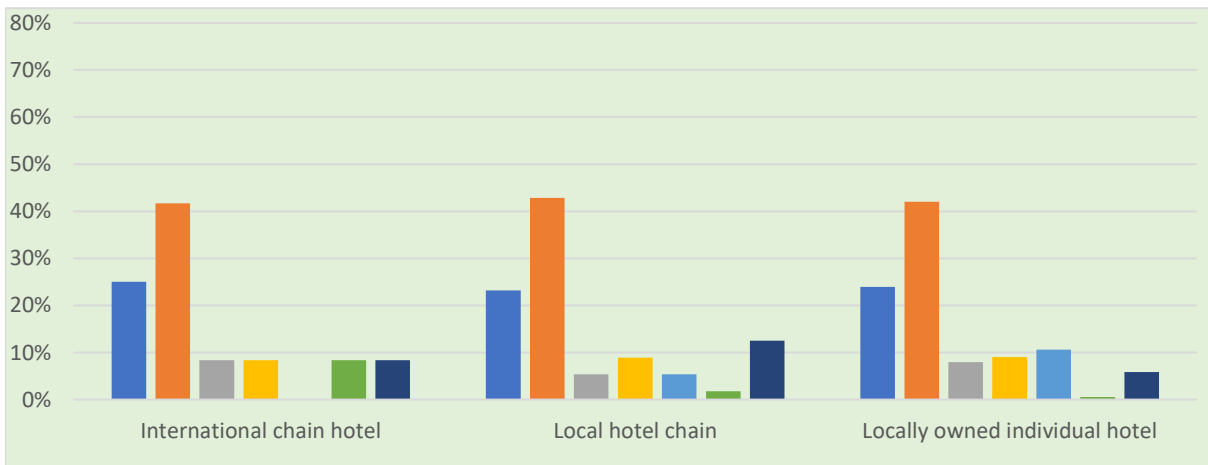
ပုံ (၁၁) COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများအပေါ် ဟိုတယ်များ၏ တုံ့ပြန်ချက်များ

ပုံ (၁၂) COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများအပေါ် ဟိုတယ်များ၏ တုံ့ပြန်ချက်များ

ပုံ (၁၃) COVID-19 ရောဂါ ဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများအပေါ် ဟိုတယ်များ၏ တုံ့ပြန်ချက်များ

နိုင်ငံတကာဟိုတယ်အုပ်စုများတွင်မူ စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများမှအပ ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်နှင့် အခြေခံအဆင့် ဝန်ထမ်းများသည် လစာအပြည့်အဝဆက်လက်ရရှိကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ ၎င်းအပြင် အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများ အတွက်ပိုမိုစဉ်းစားပေးကြောင်း၊ မည်သည့်ဝန်ထမ်းမျှထောက်ပံ့လစာမပေးအပ်ဘဲ အလုပ်ရပ်နားစေခြင်းမရှိကြောင်း စစ်တမ်းအရ သိရှိရပါသည်။

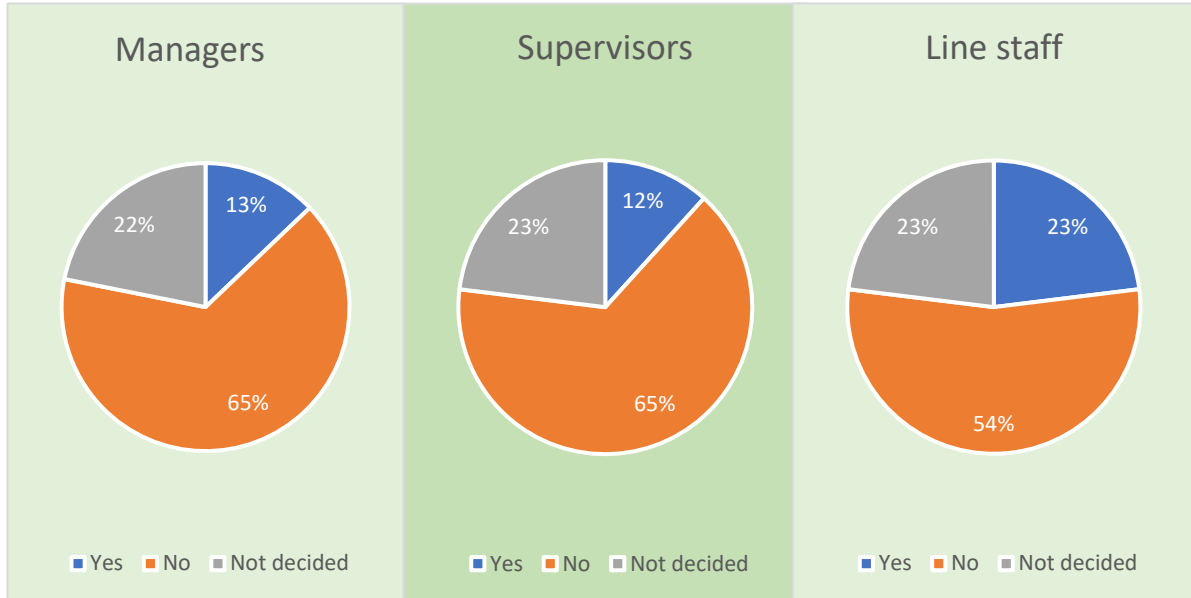
စုဆောင်းရရှိသောအချက်အလက်များအရ စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာ ဆက်လက်၍လစာအပြည့်အဝ ရရှိကြပြီး အခြားဝန်ထမ်းအများစုမှာ လစာမဲ့တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းခွင့်များယူကြရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၂၀ % ကျော်ခန့် သောဟိုတယ်များတွင် ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်နှင့်အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများသည် လစာအပြည့်အဝဆက်လက်ရရှိနေ ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

COVID-19 ရောဂါကာလအတွင်း ဝန်ထမ်းရေးရာများနှင့်ပတ်သက်၍ တုံ့ပြန်ကိုင်တွယ်ရာတွင် နိုင်ငံသားပိုင်ပုဂ္ဂလိက ဟိုတယ်များအနေဖြင့်လည်း အလားတူတုံ့ပြန်မှုမျိုးကိုတွေ့ရသည်။ ၎င်းအခြေအနေမှာ ဟိုတယ်အုပ်စုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ရာထူးအဆင့်များအကြား လစာပမာဏကွာဟမှုနည်းပါးခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နိုင်ပါသည်။

ကောင်းမွန်သည့်အခြေအနေတစ်ရပ်မှာ ဟိုတယ်အမျိုးအစားသုံးမျိုးလုံးတွင် အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လစာအပြည့်အဝဆက်လက်ရရှိသူ၊ လစာမဲ့တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းခွင့်ယူရသူ (သို့) အခြားပုံစံတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လုပ်ငန်းခွင် ဝင်ရောက်ရသူများမှာ ၂၀% နှင့် ၄၀% အသီးသီးရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဟိုတယ်အများစုက ခရီးသွားအရေအတွက် နည်းပါးခြင်းကြောင့် ဝန်ထမ်းဦးရေကိုလျှော့ချကြသော်လည်း ဟိုတယ်အချို့ကမူ ၎င်းတို့၏ဝန်ထမ်းများကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းရန်လည်း ကြိုးစားကြကြောင်း တွေ့မြင်ရသည်။

၇။ ဝန်ထမ်းရေးရာအစီအမံများ

ပုံ (၁၄) လျှော့ချပြီးကျန်ရှိသောဝန်ထမ်းများဖြင့် ဟိုတယ်ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန်အစီအစဉ်များ

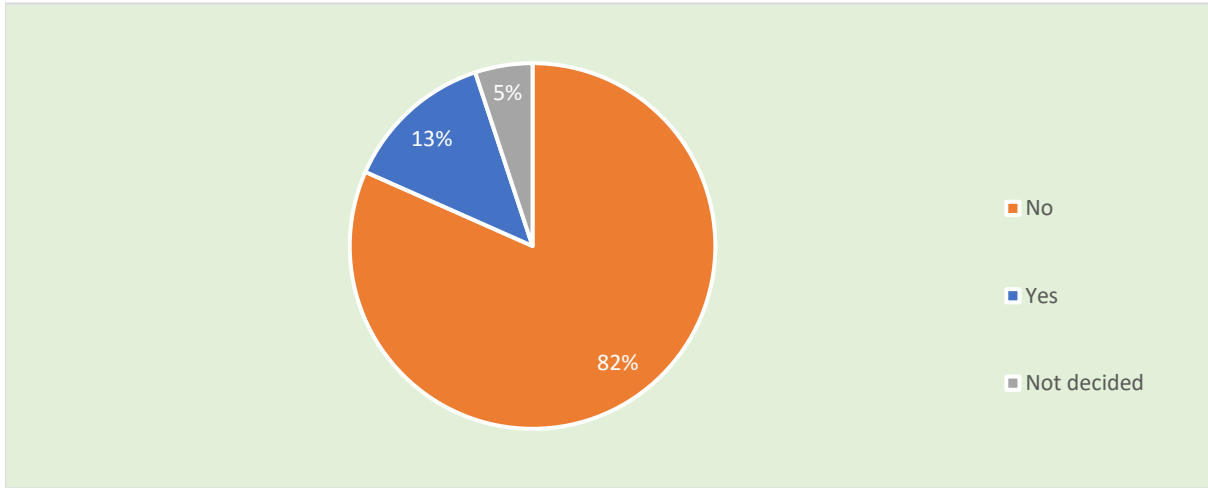
ပုံ (၁၄) တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ၂၀၂၀ခုနှစ်ဇူလိုင်လတွင် ဟိုတယ်များပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သောအခါ အများစုက ဝန်ထမ်းဦးရေလျှော့ချရန် အစီအစဉ်မရှိကြပါ။ သို့သော် ၅၄% သော ဟိုတယ်များရှိအခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများသည် လာမည့်ကာလများအတွင်း အလုပ်အကိုင်တည်မြဲရေးအတွက် ရုန်းကန်ရနိုင်သောကြောင့် ယင်းသည် အတန်ငယ် မြင့်မားသောရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ၁၃% သော ဟိုတယ်များ၏ စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ ၁၂% သော ဟိုတယ်များ၏ ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ ၂၃% သော ဟိုတယ်များမှအခြေခံအဆင့် ဝန်ထမ်းများကိုလည်းကောင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပါက လျှော့ချရန်ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဟိုတယ် ၂၂% ခန့်ကမူ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပါက ဝန်ထမ်းများလျှော့ချရန်အစီအစဉ်ကို မဆုံးဖြတ်ရသေးပေ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဟိုတယ်အများစု သည် အကြပ်အတည်းများကြောင့် ရေရှည်အကျိုးအမြတ်ရှိနေစေရေးအတွက် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်း များ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ပိုမိုသုံးသပ်ဆောင်ရွက်လာကြလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

စစ်တမ်းအဖြေများအရ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများစွာ မကြာမီကာလအတွင်း အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေကြလိမ့်မည်ဟု မှတ်ယူ နိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများ၊ အခြားနိုင်ငံများနှင့် နိုင်ငံတကာအပျော်စီးသင်္ဘောလိုင်းများ၏ ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုနယ်ပယ်အတွင်း လုပ်ကိုင်နေကြသော ပြည်ပမှပြန်လည် ဝင်ရောက်လာသူများကိုလည်း တွေ့မြင်နေရသည်။ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရာတွင် တရားဝင်မှတ်တမ်းမတင်ခြင်း၊ စနစ်ကျသောအချက်အလက်စုဆောင်းနည်းစနစ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏အရေအတွက်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအရည် အသွေးအား အတိအကျမသိရသေးပါ။ ယင်းအခြေအနေသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှာဖွေသူ အရေအတွက်ကို ထပ်မံ တိုးမြှင့်လာစေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟိုတယ်များပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သောအခါ များပြားသောကျွမ်းကျင် လုပ်သား အရေအတွက်ရှိနိုင်ခြင်းကြောင့်-

- (၁) ယှဉ်ပြိုင်မှုများပြားလာ၍ လုပ်ခ/လစာလျှော့ချပေးအပ်ခြင်း
- (၂) လက်ရှိပေးအပ်နေသောလုပ်ခ/လစာဖြင့် လုပ်ငန်းပိုမိုကျွမ်းကျင်သူအား ငှားရမ်းခြင်းတို့ ပြုလုပ်လာနိုင်ပါသည်။

စစ်တမ်းအဖြေအရ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများစွာ ဈေးကွက်တွင်တွေ့ရှိနိုင်ပြီး အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေကြ လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းလည်း နည်းပါးသွားလိမ့်မည်ဟု မှတ်ချက်ပြုနိုင်ပါသည်။

ပုံ (၁၅) ရာထူးအလိုက်လစာလျှော့ချရန် ဟိုတယ်၏အစီအစဉ်များ

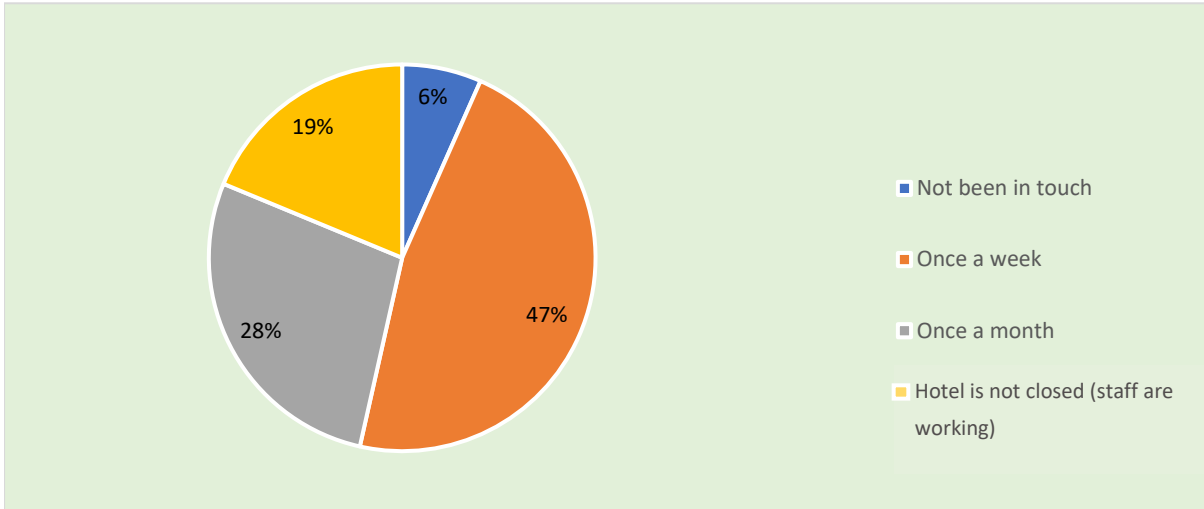
၁၃% သော ဟိုတယ်များက ရာထူးအလိုက် လစာလျှော့ချမည်ဖြစ်ပြီး ၃၃% မှ စီမံခန့်ခွဲရေး ရာထူးများ၊ ၂၄ % မှ အခြေခံဝန်ထမ်းများအား လစာလျှော့ချမည်ဟု စစ်တမ်းအရတွေ့ရှိရပါသည်။

ခရီးသွားအရေအတွက်နည်းပါးခြင်း၊ မခန့်မှန်းနိုင် သောအခြေအနေများ တိုးပွားလာခြင်းတို့ကြောင့် ဟိုတယ်များသည် ကုန်ကျစရိတ်များလျှော့ချရန် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို တွေးတောလာခဲ့ကြသည်။ ဟိုတယ်အများစုက လျှော့ချပြီးကျန်ရှိသော ဝန်ထမ်းအင်အားဖြင့်ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်မည်ဟု ဖော် ပြကြသည်။ အချို့ကမူ ကုန်ကျစရိတ်လျော့နည်း စေရန် ဝန်ထမ်းတိုင်းအားလစာလျှော့ချရန် ဆုံး ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

စဉ်းစားသင့်သည်မှာ ဟိုတယ်များက ဝန်ထမ်းဦးရေလျှော့ချခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများစွာရရှိနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် လက်ရှိဝန်ထမ်းများဖြင့် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်မည်ဟုမသေချာဘဲ အရည်ချင်းတူလုပ်ခလစာအနည်းငယ်ဖြင့်ငှားရမ်း နိုင်သောဝန်ထမ်းများဖြင့် အစားထိုးနိုင်သည့်အချက်ပင် ဖြစ်သည်။

၈။ ဆက်သွယ်ရေး

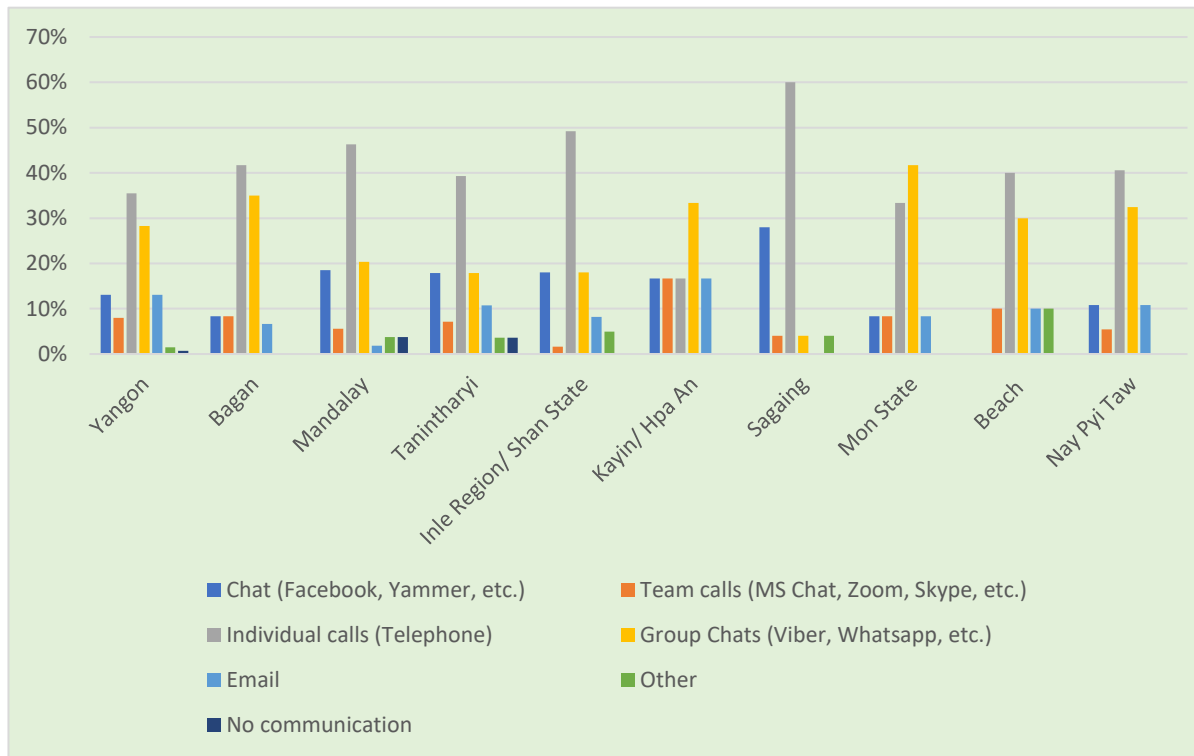
ပုံ (၁၆) ဟိုတယ်များနှင့်၎င်းတို့၏ဝန်ထမ်းများအကြား ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်း

စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သောဟိုတယ်အများစုက ဝန်ထမ်းများနှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်ရှိနေခြင်း သည် အရေးပါသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြသည်။ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့များသည် ဟိုတယ်ပိတ်သိမ်း ထားသော်လည်း ၎င်းတို့၏ဝန်ထမ်းများနှင့် အမြဲတမ်းဆက်သွယ်နေကြကြောင်း သိရသည်။

စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော ဟိုတယ်များ၏ ထက်ဝက်ခန့်မှာ ၎င်းတို့၏ဝန်ထမ်းများနှင့် အနည်းဆုံး တစ်ပတ်လျှင်တစ်ကြိမ်ခန့် အဆက် အသွယ်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ၆% ကမူ မည်သည့် အဆက်အသွယ်မျှမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပုံမှန်အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်ခြင်း သည် ဟိုတယ်များပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သောအခါ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများအား ပြိုင်ဘက်များထံသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ မဆုံးရှုံးစေရန်အတွက် အရေးပါလှ သည်။

ပုံ(၁၇) ဒေသအလိုက် ဝန်ထမ်းများနှင့်ဆက်သွယ်မှုနည်းလမ်းများ

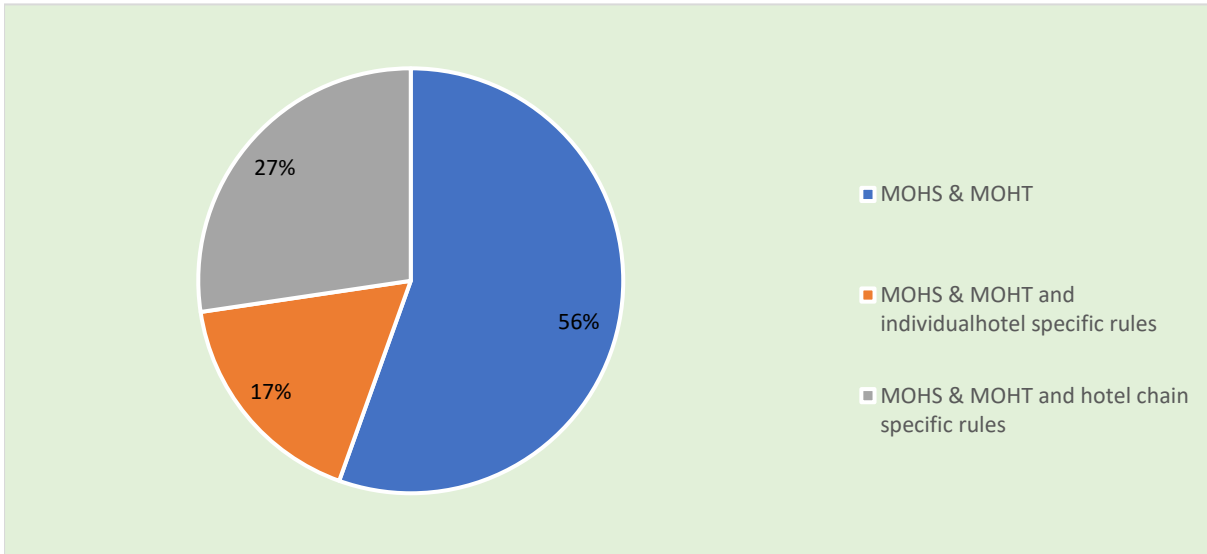
ဟိုတယ်အများစုသည် ဝန်ထမ်းများနှင့် (Viber နှင့် WhatsApp အသုံးပြု၍) အုပ်စုဖွဲ့၍သော်လည်းကောင်း၊ တယ်လီဖုန်းဖြင့် တိုက်ရိုက်ခေါ်ဆို၍သော်လည်းကောင်း၊ ပြောဆိုဆက်သွယ်ကြကြောင်း ပုံ (၁၇) တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာတွင်အသုံးများနေသော Video Conferencing စနစ် (နည်းပညာသုံး၍ လူအများတိုက်ရိုက်ပြောဆို ဆွေးနွေးနိုင်သောစနစ်) သည် မြန်မာနိုင်ငံဧည့်ဝန်ဆောင်မှုနယ်ပယ်၌ ကောင်းမွန်စွာ အသုံးမပြုကြသေးပါ။ ကမ္ဘာ့အနှံ့ (Zoom နှင့် Microsoft Team) ကဲ့သို့သော စနစ်များအသုံးပြုသူ တိုးတက်များပြားလာနေသော်လည်း ပြည်တွင်းရှိ ဟိုတယ်များက ဆက်သွယ်ရေးအတွက် ဦးစားပေးအသုံးမပြုကြပေ။

ဝန်ထမ်းများနှင့်ဆက်သွယ်ရာတွင် ဦးစားပေးအသုံးပြုသောနည်းလမ်းမှာ တိုက်ရိုက်ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာနှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြု၍ရနိုင်ခြင်း၊ အသုံးပြုပုံစံဟုသုတနှင့် ကုန်ကျစရိတ် စသောအကြောင်းအရာများအပြင် ဒေသအချို့၏ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုအကန့်အသတ်များကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

Facebook နှင့် အခြားလူမှုကွန်ရက်စနစ်များကို ပုဂ္ဂလိကလူမှုဆက်ဆံရေးအတွက် တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုနေကြ သော်လည်း ၎င်းကွန်ရက်များ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာထောက်ပံ့ပေးသောလုပ်ဆောင်ချက်များကို အသုံးပြုမှုများမှာ အကန့်အသတ်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်များသည် ဝန်ထမ်းများနှင့်ဆက်သွယ်ရာတွင် ၎င်းလူမှုကွန်ရက်စနစ်များကို အသုံးဝင်သည့်ကိရိယာတစ်ခုအဖြစ် အများအားဖြင့်မမှတ်ယူကြောင်း စစ်တမ်းကဖော်ပြသည်။

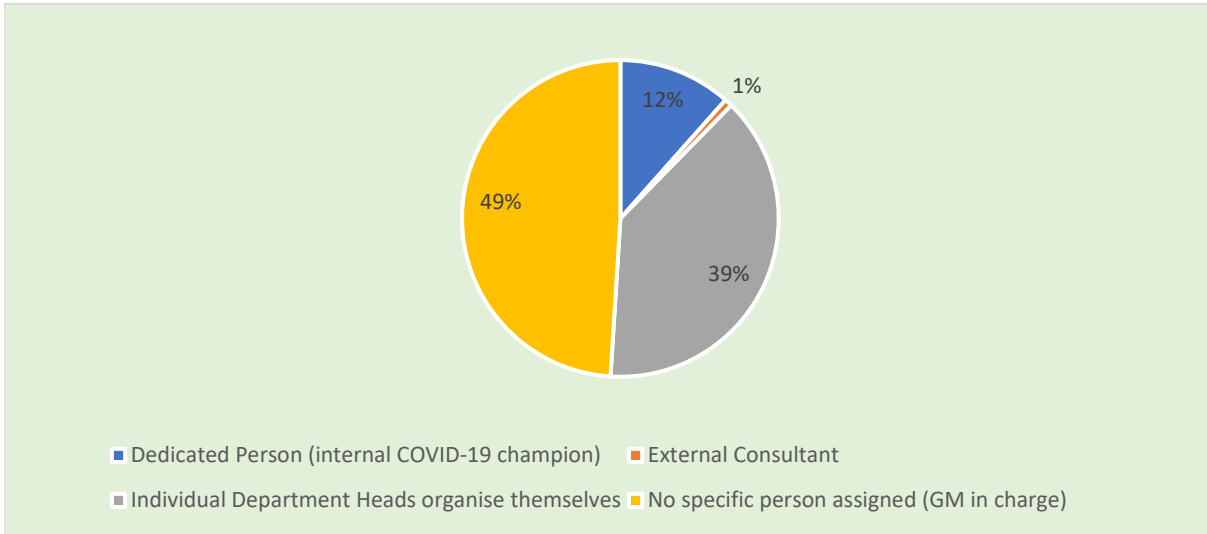
၉။ “အခြေအနေအရပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်များ” (NEW NORMAL)အား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပုံ (၁၈) ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သည့်အခါ ဟိုတယ်များလိုက်နာရမည့် “အခြေအနေအရပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်များ” အတွက်လမ်းညွှန်ချက်များ

စစ်တမ်းဖြေဆိုခဲ့ကြသော ဟိုတယ်အများစု (၅၆%) ခန့်သည် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ချမှတ်သော “အခြေအနေအရပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်များ”အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဦးစွာဟိုတယ်များပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုရန်လိုအပ်ကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၁၇% ကမူ ၎င်းတို့ ဟိုတယ်များနှင့်သက်ဆိုင်သောစည်းမျဉ်းအချို့ကို ထပ်မံထည့်သွင်းမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတကာဟိုတယ်အုပ်စုများ၊ ပြည်တွင်းဟိုတယ်အုပ်စုများအပါအဝင် ၂၇% သောဟိုတယ်များက ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့က ချမှတ်သောလမ်းညွှန်ချက်များလိုက်နာလျက် သက်ဆိုင်ရာသီးသန့်စည်းမျဉ်းအချို့ကို ထပ်မံဖြည့်သွင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

ပုံ (၁၉) ဟိုတယ်တွင်း “အခြေအနေအရပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်များ”အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသူ

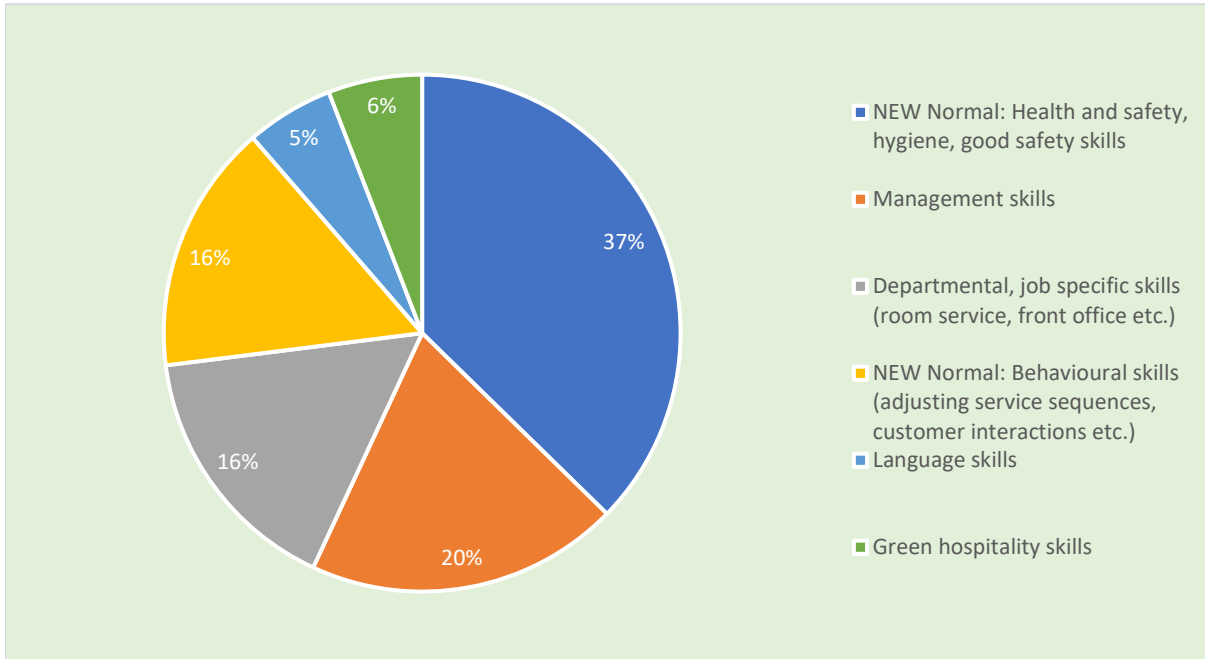

စစ်တမ်းအရ ၅၀% ခန့်သည် ၎င်းတို့၏ ဟိုတယ်များအတွင်း “အခြေအနေအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်များ” အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် သီးသန့်တာဝန်ပေးအပ်ထားသူမရှိကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၅၀ % ခန့်သော ဟိုတယ်များက ၎င်းတို့အတွက် ဟိုတယ် အတွင်း သီးသန့်တာဝန်ပေးအပ်ထားသူများမရှိသော် လည်း သက်ဆိုင်ရာအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ထားရှိရန် ၁% သော ဟိုတယ်များကစိတ်ဝင်စားကြောင်း စစ်တမ်းတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းအနေအထားသည် COVID-19 ရောဂါထိန်းချုပ်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာရုံစူးစိုက်မှု နည်းပါးသွားနိုင်ပြီး ခရီးသွားလုပ်ငန်းပြန်လည်တိုးတက် လာသောအခါ အစိုးရအနေဖြင့် သင့်လျော် လုံလောက်သော ကျန်းမာရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ဆိုင်ရာအစီအမံများကို ပိုမိုအားထုတ်လုပ်ဆောင်ရွက် လိုအပ်မည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

၁၀။ COVID-19ရောဂါဖြစ်ပွားပြီးနောက် သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း

ပုံ (၂၀) COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အရေးပါဆုံးဖြစ်နိုင်သည့်ကျွမ်းကျင်မှု (၃) မျိုး

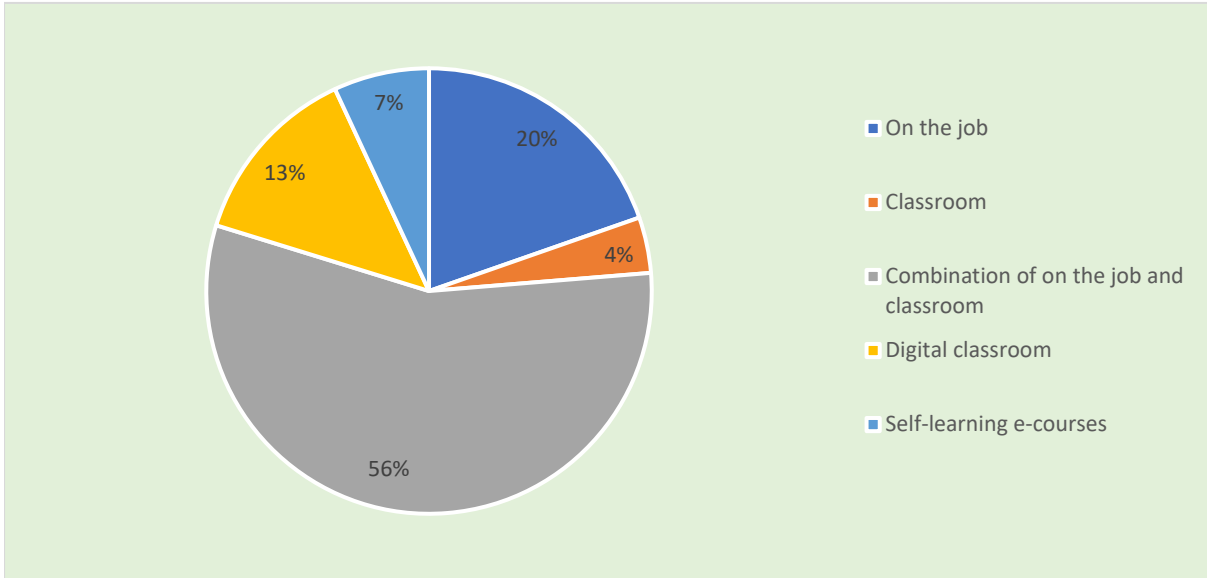

COVID-19ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အရေးပါဆုံးဖြစ်နိုင်သည့် ကျွမ်းကျင်မှု (၃) မျိုးကို စာရင်းပြုစုဖော်ပြနိုင်ရန် စစ်တမ်းဖြေဆိုသူအားလုံးကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အဖြေများကို မှန်ကန်တိကျစွာသုံးသပ်နိုင်ရန် မေးခွန်းများကို ဦးစားအပေးအစီအစဉ်အတိုင်း ဖြေဆိုသူများမှရွေးချယ်ခဲ့ကြပါသည်။

COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီး ကာလအား ရည်ရွယ်မေးမြန်းခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေး၊ အစားအစာဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးစသည်တို့နှင့်ပတ်သက်သော အခြေအနေအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သည်ဟု စဉ်းစားကြသည်မှာ အားသင့်စရာမဟုတ်ပေ။

၁၆% သော ဟိုတယ်များက ပြုမူဆက်ဆံပုံဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုအား လိုအပ်ကြောင်း အများဆုံး မှတ်ချက်ပြုကြပါသည်။ ၂၀% သော နိုင်ငံအနှံ့ရှိဟိုတယ်များကမူ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြ၍ အရေးပါဆုံးဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုစွမ်းရည်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများသည် လက်ရှိကာလတွင် အရေးပါမှုလျော့နည်း၍ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုကို ၅% မှ သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုစွမ်းရည်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုကို ၆% မှ သော်လည်းကောင်း အရေးပါသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် ယာယီမျှသာဖြစ်နိုင်ပြီး ထပ်မံပြုလုပ်မည့်စစ်တမ်းများတွင် ရလဒ်ကွဲပြားလာနိုင်ပါသည်။

ပုံ (၂၁) ဟိုတယ်များပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သောအခါ ပိုမိုနှစ်သက်သည့်သင်တန်းနည်းစနစ်များ

အများစုဟုဆိုနိုင်သော ဟိုတယ် ၅၆% ခန့်သည် စာတွေ့လက်တွေ့ပေါင်းစပ်သင်ကြားရေးနည်းလမ်းကို ပိုမိုနှစ်သက်ကြကြောင်း စစ်တမ်းကဖော်ပြပါသည်။ အံ့ဩစရာကောင်းသည်မှာ ကူးစက်ရောဂါကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော လက်ရှိအခြေအနေအား လက်တွေ့ကျကျရင်ဆိုင်ရန် စဉ်းစားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအနှစ်သက်ဆုံးသင်ကြားရေးနည်းစနစ်မှာ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း လက်တွေ့သင်ယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာသုံး၍ အွန်လိုင်းသင်ကြားရေးနည်းစနစ်ကို နှစ်သက်မှုမှာ ၁၄% ဖြင့်အနိမ့်ဆုံးအဆင့်တွင်ရှိပြီး လက်တွေ့လေ့ကျင့်ရန်လိုအပ်သော ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၏သဘောသဘာဝအရ ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သည့်ဟိုတယ်အများစုမှာ လုပ်ငန်းခွင်လက်တွေ့သင်တန်းကို ပိုမိုနှစ်သက်ကြသည်။

၁၁။ နိဂုံးနှင့် အကြံပြုချက်များ

၁၁.၁။ နိဂုံး

COVID-19 ရောဂါကမ္ဘာအနှံ့ဖြစ်ပွားခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဧည့်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍအပေါ် ကြီးမားစွာသက်ရောက်စေခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအခြေအနေကိုပိုမိုသိရှိစေရန် VSDP (အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုအတတ်ပညာဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်) သည် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ရှိ ခရီးသွားဒေသအသီးသီးမှ ဟိုတယ် (၂၅၆) လုံးအား ၂၀၂၀ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

COVID-19 ရောဂါ မြန်မာနိုင်ငံတွင်စတင်ဖြစ်ပွားခြင်း၊ နိုင်ငံတကာလေကြောင်းခရီးစဉ်များရပ်နားခြင်းတို့ကြောင့် ဟိုတယ် ၆၀% ခန့်သည် ၂၀၂၀ ဧပြီလအတွင်းပိတ်သိမ်းခဲ့ကြောင်း စစ်တမ်းတွင်တွေ့ရှိရပါသည်။ လုံးဝပိတ်သိမ်းခဲ့သောဟိုတယ်အရေအတွက်သည် ဇွန်လအတွင်းကျဆင်းသွားပြီး ဟိုတယ် ၄၀% ခန့်မှာမူ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ကြသေးပေ။ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သောဟိုတယ်များအနက် အပြည့်အဝဖွင့်လှစ်လုပ်ငန်းလည်ပတ်သောအရေအတွက်မှာ ၄၀% ထက်နည်းပါးပါသည်။

လာမည့်လများအတွက်စီးပွားရေးအခြေအနေမှာလည်း သိသာစွာကျဆင်းနိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်းထားပြီး COVID-19 ကာလမတိုင်မီအခြေအနေများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ပိုမိုဆိုးရွားနိုင်ကြောင်း ဟိုတယ် ၈၇%က စစ်တမ်းတွင်ဖော်ပြကြသည်။ ဤအခြေအနေကိုကုစားနိုင်ရန် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိဟိုတယ်များသည် ဝန်ထမ်းရေးရာကိစ္စအပါအဝင် ကုန်ကျစရိတ်ရေးရာများကို ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းခဲ့ကြပါသည်။ စစ်တမ်းအရ ပျမ်းမျှ ၂၅% သောဝန်ထမ်းများကသာ (စီမံခန့်ခွဲရေးရာအဆင့်ဝန်ထမ်းများ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူးများနှင့် အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းများအပါအဝင်) ၂၀၂၀ ဧပြီလနှင့်ဇွန်လအတွင်း လစာအပြည့်အဝ ဆက်လက်ရရှိခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ ကျန်ရှိသော ၇၅%တွင် အများစုမှာ မဖြစ်မနေလစာမဲ့ခွင့်ယူကြရပြီး အနည်းစုမှာ လစာမဲ့/လစာပြည့်ဖြင့် အလုပ်ယာယီရပ်နားရခြင်း၊ ခွင့်ရက်ရည်ယူစေခြင်း (သို့) ကပ်ရောဂါကာလအတွင်း လစဉ်ထောက်ပံ့ငွေရရှိခြင်းစသည်ဖြင့် တွေ့ကြုံခဲ့ကြရပါသည်။

ဟိုတယ်များ၏ ၁၃% က စီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းအရေအတွက်လျှော့ချသော်လည်းကောင်း၊ ၁၂% က ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းအရေအတွက်လျှော့ချသော်လည်းကောင်းနှင့် ၂၃% က အခြေခံအဆင့်ဝန်ထမ်းအရေအတွက်လျှော့ချသော်လည်းကောင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြသည်။ များပြားသောပမာဏဖြစ်သည့် ၈၂% သောဟိုတယ်များက လာမည့်လများအတွင်း ဝန်ထမ်းတိုင်းအား လစာလျှော့ချမည်မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနေသော ကျွမ်းကျင်လုပ်သားဦးရေများပြားလာသည်နှင့်အမျှ အပြောင်းအလဲများဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။

ဟိုတယ် ၉၄% က ဝန်ထမ်းများဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်အတွက် အဆက်မပြတ်ထိတွေ့နေရန်အရေးပါကြောင်းနှင့် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ချိန်အထိ အဆက်အသွယ်မပြတ်စေရန်ရည်ရွယ်ကြသဖြင့် ကောင်းမွန်သောထည့်သွင်းစဉ်းစားချက်တစ်ခုအဖြစ်တွေ့ရပါသည်။ ၎င်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံဧည့်ဝန်ဆောင်မှုနယ်ပယ်၏ ဝန်ထမ်းရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စများအပေါ် အာရုံစိုက်မှုနည်းပါးလေ့ရှိခဲ့သော ယခင်ကာလများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက အပြုသဘောဆောင်သောတိုးတက်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ဝန်ထမ်းများနှင့်ပုံမှန်ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်းရှိပါက လုပ်ခလစာနည်းပါး၍ လုပ်ငန်းအနည်းငယ်ခက်ခဲသည့်ကာလဖြစ်သည့်တိုင် အရည်အချင်းပြည့်ဝသောဝန်ထမ်းများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံဧည့်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ၏ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဈေးကွက်အား အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်စေရန် ဦးတည်နေပါသည်။ COVID-19 ရောဂါမဖြစ်ပွားမီနှစ်များအတွင်း ကျွမ်းကျင်လုပ်သား ဦးရေလိုအပ်ချက်များပြားမှုကြောင့် ဤနယ်ပယ်အတွင်း လုပ်သားများအကြိုက်ဈေးကွက်အဖြစ်ရပ်တည်ခဲ့ပြီး အရည်အချင်းပြည့်မီသောလုပ်သားများအနေဖြင့် အလုပ်အကိုင်၊ လစာနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးပေးတောင်းဆိုနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော်လည်းကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊ ဟိုတယ်အချို့ပိတ်နားခြင်းတို့ကြောင့် လာမည့်လများအတွင်းအလုပ်အကိုင်ရှာဖွေသူ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ ပိုမိုများပြားလာစေနိုင်ပါသည်။

လုပ်သားဈေးကွက်သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအကြပ်အတည်းကာလအတိုင်းအတာနှင့် နိုင်ငံတကာခရီးသွားခွင့်ပိတ်ပင်ထားချိန်များအပေါ်မူတည်၍ ဖြစ်ပေါ်မည်ဖြစ်သည်။ အရည်အချင်းပြည့်ဝသောလုပ်သားအချို့အနေဖြင့် အခြားသောလုပ်ငန်းနယ်ပယ်များနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် အလုပ်အကိုင်များစတင်ရှာဖွေလာနိုင်ပြီး ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် ရေရှည်တွင် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှုနှင့် တွေ့ကြုံရနိုင်ပါသည်။

ဟိုတယ်အများစုသည် ကျန်းမာရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအစီအမံများထားရှိရန် ရည်ရွယ်ထားကြကြောင်း ဤစစ်တမ်းကြောင့် ရှင်းလင်းစွာသိရှိရသော်လည်း ပြင်ပမှကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့်တိုင်ပင်ခြင်း (သို့) အခြေအနေအရပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရန်တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး မထားရှိသေးကြောင်းလည်းတွေ့ရပါသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် လမ်းညွှန်ချက်များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကို မည်သူစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမည်နည်းဟူသောမေးခွန်းကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့အနေဖြင့်လည်း နိုင်ငံအတွင်းပြန်လည်ဝင်ရောက်လာမည့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် တက်ကြွစွာ ဦးဆောင်တိုက်တွန်းရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးကျွမ်းကျင်မှု၊ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနှင့်အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေး ကျွမ်းကျင်မှုစသောပညာရပ်တို့အား ဟိုတယ်များ၏ ၃၇% မှလည်းကောင်း၊ ပြုမူဆက်ဆံပုံကျွမ်းကျင်မှုအား ၁၇% မှလည်းကောင်း အရေးကြီးသောကျွမ်းကျင်မှုများအဖြစ် အသီးသီးထည့်သွင်းစဉ်းစားထားကြသည်။ ပြည်တွင်းခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံတကာခရီးသွားအရေအတွက်ကျဆင်းလာခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသောဝင်ငွေ၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို လျော့ပါးသက်သာစေနိုင်ကြောင်းကို အချို့နိုင်ငံ(ဥပမာ-ထိုင်းနိုင်ငံ)၏ ပြည်တွင်းခရီးသွားလုပ်ငန်းတိုးတက်လာမှုက ဖော်ပြနေသည်။ သို့သော်လည်း ခရီးသွားများသည် သတိထားစောင့်ကြည့်လျက်ရှိပြီး ဟိုတယ်များအနေဖြင့် COVID-19 ရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍ ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုထိန်းချုပ်ရေးအစီအမံများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များပေးအပ်နိုင်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ဝန်ထမ်းများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ရောဂါကူးစက်ခံရသူဦးရေ လျော့နည်းလာကြောင်းအသိပေးကာ ခရီးသွားများ၏ယုံကြည်မှု ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၁၁.၂။ အကြံပြုချက်များ

ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသော ခရီးသွားဧည့်သည်များဘေးကင်းလုံခြုံစေရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ယုံကြည်မှုများပြန်လည်ရရှိရန် VSDP က အောက်ပါအချက်များကို အကြံပြုပါသည်-

(၁) ဟိုတယ်အတွင်း COVID-19 ရောဂါပျံ့နှံ့မှုထိန်းချုပ်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုထိရောက်စေရန်အတွက် လုပ်ငန်းတာဝန်များပြားသော အထွေထွေမန်နေဂျာက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်းထက် အခြားသူတစ်ဦးဦးကို ဟိုတယ်စီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် သီးခြားသတ်မှတ်တာဝန်ပေးသင့်ပါသည်။

(၂) ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ COVID-19 ရောဂါဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ၎င်းလမ်းညွှန်ချက်များအပေါ် ခံယူချက်၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များကို ဝန်ထမ်းများအား ရှင်းလင်းပြောပြထားရန်လည်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၃) ယခင်ခရီးသွားအရေအတွက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလိုပါက မြန်မာနိုင်ငံရှိဟိုတယ်များအနေဖြင့် ခရီးသွားဧည့်သည်များ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့် ထိုက်သင့်သောယုံကြည်မှုများပြန်လည်ရရှိရန် နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှသော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှသော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာနမှသော်လည်းကောင်း ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော COVID-19 ရောဂါပျံ့ပွားမှုထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်တစ်ခုခုရရှိနိုင်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။

(၄) မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းနယ်ပယ်တစ်ရပ်လုံးနှင့်သင့်လျော်သည့် COVID-19 ရောဂါဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ရှင်းလင်းသောညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ခရီးသွားများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဆိုင်ရာစံနှုန်းများနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသော (သို့) မလိုက်နာသောဟိုတယ်များကို သိရှိခွဲခြားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဧည့်သည်များအနေဖြင့် ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်မှု၏အရေးပါပုံကို ပိုမိုအလေးထားလာကြသောကြောင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများသည် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့်ဘုံအကျိုးစီးပွားအတွက် အခြေအနေအရပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်အစီအစဉ်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြရန်နှင့် ဟိုတယ်များအကြားယုံကြည်နားလည်မှုတည်ဆောက်ရန်တို့ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အထူးသဖြင့် ကိုယ်ပိုင်စံနှုန်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကပိုင်ဟိုတယ်များအပေါ်သော်လည်းကောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုများစေနိုင်ပြီး အခြားဒေသများနှင့် နိုင်ငံတကာအဆက်အသွယ်များသော ဟိုတယ်များအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးစေမည်ဖြစ်သည်။

(၅) ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့က အချိန်နှင့်တပြေးညီထုတ်ပြန်ထားသောစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်များမှဝန်ထမ်းများ လုပ်ငန်းခွင်ပြန်လည်ဝင်ရောက်နိုင်ရန်နှင့် ဧည့်သည်များဘေးကင်းလုံခြုံစေရန်အတွက် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး အလေ့အထများ ဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ ပြုမူဆက်ဆံပုံစွမ်းရည်ဆိုင်ရာသင်တန်းများဖြင့် ဝန်ထမ်းများကို မွမ်းမံလေ့ကျင့်ပေးရန်အကြံပြုပါသည်။